

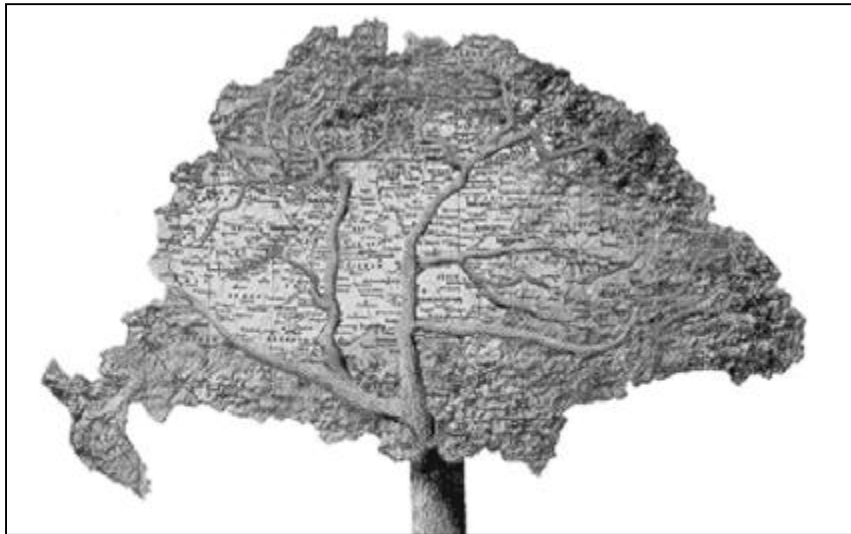

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2008. JÚNIUS XIX. ÉVFOLYAM 11. SZÁM

„MAGYAR, LEGYEN HITED ÉS LÉSZEN ORSZÁGOD”

Istennél keresett vigasztalás

„Mert a hit az erő, mert aki hisz, győzött./ Mert az minden halál és kárhozát fölött/ Az élet Urával szövetséget kötött.” (Papp-Váry Elemérné Sziklay Szeréna: Magyar hitvallás)

A magyar lélek Istennél kereste a vigaszt a letűnt évezredek során, és ma sem talál máshol menedéket. Ezen a feketebetűs, gyászkeretes emléknapon körül vesz a vereség és veszteség érzése. Mikor csendes foháskodással és befelé hulló könnyekkel Urunk színe előtt állunk, valljuk meg bánatunkat és tegyünk fogadalmat a zsoltár szavaival.

„Sok nép vett körül engem, de az Úr nevében szembeszállok velük! Körül vettek, mint méhek, de kialszanak, mint az égő bozót, az Úr nevében szembe szállok velük! Durván eltaszítottak, hogy elessem, de az Úr megsegített engem. Erősségem az Úr, meg szabadít engem.” (Zsolt 118,10-12).

A lelki mélységből feltartjuk fejünket és felemelkedünk, mert az Úr Lelke ezt üzeni nekünk: „Ne félj, Ne csüggedj el! Veled van Istened az Úr, Ő erős és megsegít. Az Isten együtt szenved az ő szenvedő népével és amikor már megelégsz a gonoszságot, az elnyomást, akkor a hatalmasokat letaszítja a trónról, fordít az eseményeken, mivel Ő a történelem Ura. Zofóniás próféta idején nemzeti

katasztrófa sújtotta a népet. A fogság miatti szétszéledés azt a reménytelen látást eredményezte, hogy mindennek vége, nincs többé nagy nemzet, és nincs feltámadás. A veszteség szindrómában szenvedő ember negatívan látja a sorsát, a jövőt. Isten szolgája, a próféta ezt a szomorú helyzetet akarja jó hírrel gyógyítani. Te szétzilált és megalázott nép: szeret az Úr! Értékeli hűségedet, látja benned a jót, azt hogy szereted az igazságot, gyűlölöd a hamisságot, ragaszkodsz hitedhez és szent hagyományaidhoz. Tarts ki a jó reményben, ne csüggedj, lesz még jövőd. Minden jóra fordul!

Olyan kevés erényünk kap fényt és dicséretet! Az ősi magyar erényeink kivirágzása volt a történelmi küldetésünkhöz való hűség, a nemzetünk fiaihoz, szülőföldünkhöz és az igazsághoz való ragaszkodás. Nemet mondtunk és ezerszer nemet mondtunk az istentelen rablásnak, nemzetünk törvénytelen meggyilkolásának. De ez nem elég. Istenhez kell visszatérnünk, nemzetünket az Ő oltalmába ajánlanunk, a hit és az erkölcs alapjait meg kell erősítenünk, az Isten-család-haza iránti szeretetünket meg kell újítanunk. Ha Őhozzá megtérünk, akkor bizonyosak lehetünk abban, hogy Ő valóban szeret, buzgó kéréseinket meghallgatja. Küzd értünk, hősöket ad

HETEDIK KÜRTSZÓ

Trianon

1920. JÚNIUS 4-én, délután 16.30 órakor a Versailles-i Kis-Trianon palotában aláírták az első világháborút lezáró békeszerződést, ami a világtörténelem legigazságtalanabb diktátuma lett.

A DIKTÁTUM Magyarországot 282 ezer km²-ről 93 ezer km²-re csonkította. Romániának jutott 103 ezer km² (nagyobb, mint ami Magyarországnak maradt) és 1,7 millió magyar. Csehszlovákia kapott 63 ezer km²-t, és 1 millió 72 ezer magyart. Jugoszlávia kapott 21 ezer km²-t, és 465 ezer magyart. Ausztria kapott 4 ezer km²-t, valamint 26 ezer magyart. MAGYARORSZÁGOT nem csak területének, lakosságának nagy részétől fosztották meg, hanem elképesztő mértékű volt az anyagi, kulturális veszteség is. Bányák, termőföldek, erdők, ásványi kincsekben gazdag területek, vasutak, az ipar különböző ágazatai kerültek idegen fennhatóság alá. Elcsatoltak tanintézeteket, színházakat, egyetemeket, levéltárakat, könyvtárakat, a magyar történelemhez kapcsolódó szakrális helyszíneket is. A magyar ipar, kultúra, egyetemi élet fellegvárai, Pozsony, Szabadka, Kolozsvár, stb. mind-mind idegen, ellenséges államok részei lettek.

A FRANCIA külügyminiszter írta a diktátumról: „Egy nemzet sincs megalázva azzal, hogy legyőzték, vagy ha aláírt – késsel a torkán – egy végzetes békeszerződést. Becstelenné válik azonban, ha nem tiltakozik, ha tönkretételéhez maga is hozzájárulását adja. Nem a veszteség a bukás, hanem a lemondás.” „A NEMZETKÖZI politika nagy cselszövői Trianonban adtak találkát egymásnak. A bíboros hercegprímástól az egyszerű parasztig nem találni olyan magyart, ha erre a névre méltó, aki ezen feltételekbe belenyugodnék.” – írja Francesco Nitti

A MAGYAR NEMZETET megalázták, megalázták. De nemzetünk mindezek ellenére a mai napig itt él, ha csonkán is, ha szétszórva is, ha idegen uralmak alatt is, de él. Trianonban megásták nemzetünk sírját, a „sír, hol nemzet süllyed el”, de nemzetünk nem halt meg! Mert a magyar nemzet sorsa krisztusi sors. Testünkkel védjük Európát tatártól, töröktől, a kommunizmustól (Trianon okai között nem kis szerepet játszik az 1919-es vörös terror). TRIANONBAN keresztre feszítették nemzetünket. De ahogy Krisztus Urunk is feltámadt a halálból, úgy a magyar nemzet is életre hívott, a magyar nemzet is fel fog támadni. LEGYÜNK AZ ébredő, magára találó magyar nemzet, a magyar feltámadás munkásai. A Magyar Hiszekegy soraival hiszünk és valljuk: „Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában./ Hiszek egy isteni örök igazságban/ Hiszek Magyarország feltámadásában!” Amen.

NAGY JÓZSEF BARNÁ

FOLYTATÁSA AZ 5. OLDALON

„Fiam, ha vétkezők csábítanak, ne engedj nekik!” (Péld 1,10)

A kamaszok életkori természetességgel, a családtól való fokozatos eltávolodás, leválás alkalmait keresik, a tizenévesek hasonlókori, érdeklődésű, jó társaságra vágnak, szeretnek csapatokba, „bandákba” verődve valamit közösen csinálni, valami mást, mint a felnőttek, ki akarják próbálni magukat, határaikat.

A szülők, nevelők az ifjakat, de magukat is fel kell készítsék erre az időszakra.

Mióta a világ világ, az ifjak előtt két út áll, kétféle csábítás van, kétféle befolyása alá kerülhetnek. Az egyik úton célt téveszthet az ifjú, elronthatja életét, a másik úton célba érhet, az egyik csábítás halálba, alvilágba, gonoszságba, boldogtalanságba vezet, a másik féle csábítás következménye a bölcs életmód, a boldogság, a békeség, biztonság, erkölcsösség.

Mi figyelmeztessük előre gyermekeinket arra, hogy kerüljék a gonoszságra való csábítókat!

Ma is vannak gonosztevők, akik munka nélkül vagy épp minimális munkával, lopásból, csalásból, rablásból, gyilkosságból akarnak megélni. Vannak olyanok, akik tényleg „bandákba” verődve a maguk kényelmes, világi élvezkedéssel, gonoszsággal

A LÉLEK CSENDJE

Mérlegelj, láss „magasabbról”!

teli életük biztosításaként, hízelve, pillanatnyi zsákmányt, nyereséget, sok pénzt ígérő módszerrel el akarják csábítani magukhoz a tinédzsereket, gyermekeinket csalogatni akarják elvetemült, aljas, bűnöző életre, a bűnben társá, partnerré vagy eszüközzé akarják tenni, alvilági maffia játssz-mákba akarják belekeverní. Határozottan tanítsuk ránk bizott gyermekeinknek, ifjainknak, hogy gonoszoknak cinkostársai-vá ne legyenek, ne engedjenek a gonosz csábításának, ne keveredjenek bele a veszélyes akciókba és ne kockáztassák a pillanatnyi soknak tűnő tisztátalan pénz ígértéért jövőjüket, életüket; a gonosz kísértéseknek álljanak ellent.

Buzdítsuk őket, hogy ne csak a pillanatra, ne csak az ideig-óráig tartó könnyebbségre gondoljanak, hanem gondolják jól meg tetteiket, gondolják végig, hogy döntésüknek milyen következménye lehet. A kísértésekben, a döntéshelyzetekben tanuljanak meg mérlegelni, lássanak „magasabbról”, ne csak az orrukig, távlatokban gondolkozzanak, úgy döntsenek, hogy később, évek, évtizedek múlva ne bánják meg lépésüket!

A bűn, az aljasság, a vérontás, a csalás, a rablás, ha azonnal nem is kerül felszínre,

előbb-utóbb leleplezik és elnyeri a gonosz méltó büntetését, a gonosz sohasem marad büntetlenül. Az, aki eltéveszti a célt, az, aki az úton hibázik, el fog bukni.

Az a legjobb, ha valaki nem lép a gonoszság útjára, s ha valaki kíváncsiskodni akar, ne engedjen saját kíváncsiskodásának, mert ha ellenállása gyengül, behálózják és elbukik. Akit behálózta, higgye el rossz úton van, lépjen ki abból, tartsa távol magát a csábítóktól, még nem késő, míg a bukása, elrontott élete nem lesz végleges, visszalakíthatatlan.

Kerüld a haszonlesést, a mohóságot, kapzsiságot, a semmittevést, lustaságot, a kétes hírű szórakozóhelyeket, alvilági bandavezéreket, a rossz társaságot. Töltsd ki szabadidődöt értelmes kikapcsolódással, olvasással, alkotással, kirándulással, kézimunkázással, a szeretetszolgálat annyi szép és értékes alkalmával, amivel társaid, közösséged, gyülekezeted hasznára lehetsz, amellyel szüleidre nem hozol szégyent, és Isten előtt is kedves módon, őt tisztelő élettel járhatasz!

A gonosztevők alávaló, lelkiismeret nélküli, igazi szeretetet adni nem tudó emberek, te ne keveredj közéjük, te ne légy aljas ember.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

HISZEM ÉS VALLOM

“Véletlenül” még életben vagyok!

Pár évvel ezelőtt beiratkoztam vitorlásrepülő-képzésre. Az elméleti oktatást követően sikeres vizsgát tettem és folytattam a gyakorlati órákkal. Második alkalommal repültem oktatóval, amikor a gépet magasba emelő acélsodrony hirtelen elszakadt 47 méter magasban. Rögtön zuhanni kezdtünk.

Félő volt, hogy a kicsi sebesség és magasság miatt a gép a földre csapódik. Biztos halálra számítottunk mindketten. De azért megpróbáltunk a mentéssel. Néhány másodperc után a földről felemelkedő meleg levegő hatására vízszintes helyzetbe kerültünk. Megmenekültünk. – Micsoda véletlen és szerencse, hogy éppen most jött ez az áramlat! – mondta az oktató. Elgondolkodtam. Csakugyan véletlen és szerencse?

Legtöbben így látják mindent az életben. A véletlen művének tulajdonítanak jót is, rosszat is, amibe néha Fortuna is besegít. Ezt vallja sok templombajáró keresztény is. Pedig semmi sem történik véletlenül; mindent vezérel valami! Ahogy az autó nem indul el vezető nélkül, ahogy a gép nem produkál felügyelő nélkül, úgy az Élet sem halad Isten nélkül. Ő mindennek a vezére,

irányítója. Minden akarata és rendelete szerint történik. Csak az hisz a véletlenben, aki nem ismeri Mindenhatónk erejét és munkáját, egyszóval gondviselését.

Mi az Isten gondviselése? (Heidelbergi Káté 27. kérdés) Isten mindenható és mindenütt jelen való ereje, mellyel a mennyet és a földet minden teremtménnyel együtt mintegy kézen tartja, és úgy igazgatja, hogy fa és fű, termékeny és terméketlen esztendő, eső és aszály, az étel és ital, a jó egészség és betegség, a gazdagság és szegénység, szóval minden, nem véletlenségből, hanem az ő atyai tanácsából és akaratából jó.

Ha a fészkből kiesett madárfiókát tenyerembe teszem, érzi a biztos meleget, de nem tudja mi történik vele. Így van ez velünk is: Isten kézen tart minket, jölesik a biztonságérzet, de nem igazán fogjuk fel,

hogy ez mind Neki tulajdonítható. Éppúgy, ahogy azt sem értjük, miként működik minden az univerzumban. De Isten ezt átlátja, és gondviselésével úgy fenntartja és igazgatja, hogy mindenben egyensúly legyen. Felvigyázza a Föld mozgását, az évszakok rendszeres váltakozását. A parfüm, a repülő, az internet, a gyógyszerek létrejötte mind-mind Neki köszönhető, mert a teremtés koronájának akarta adni ezeket is. Nem véletlenül vagy maguktól lettek. Az ő akaratát ott van minden dolog mögött. Gazdagsággal, szegénységgel, egészséggel, betegséggel, mindennel van valami célja, amivel életünket formálni akarja.

A Bibliában sok olyan történetet olvasni, hogy Isten soha senkit nem hagyott egyedül, segítségére sietett. Minket sem hagy el, örökre velünk marad Fia és Szentlelke által. Bár balsors minket régen tép, mégis hoz ránk víg esztendő!

Illés Sándor írja: „Régen, amikor már az emberi erő nem segíthetett, akkor annak a csodájában reménykedtek. Bízunk, emberek, a gondviselés erejében! – mondogatták ilyenkor. Mert lennie kell valaminek, amibe az ember szorult helyzetében kapaszkodhat.” Hit által mindig volt és mindig lesz amibe kapaszkodni. A hit ereje emeli ma is a világot fölé a gondviselés védőórára.

ORBÁN LEVENTE

Újsemjéni templomszentelés

Május 12-én, Pünkösdhétfőn templomszentelési hálaadó istentiszteletre gyűlt össze az Érsemjénhez tartozó Újsemjén népe, az anyaegyház hívei, hazai és külföldi vendégeink, hogy együtt adjunk hálát Istennek új templomunk felépítése és felszentelése alkalmából.

Tökés László püspök az 1Kor 12. fejezetének első versei alapján szólt a gyülekezetekhez, bizonyoságot téve arról, hogy Isten ajándékként veheti át a szőrványgyülekezet felépített templomát. „Legyen Isten Szentleke az ide járulókkal. Nyerjen hitet, vigaszt, reménységet az Úr hajlékában minden hívő keresztyén lélek” - hangzott a püspöki áldás.

Az igehirdetés után a templomépités munkálatairól tartott beszámolót a lelkipásztor, majd átvette az észak-ír vendégek adományát: az 1861-ben készült úrvacsorai kelyhet és bemutatta az ugyancsak tőlük kapott, szószerűre helyezett bibliatartó drapériát, ami égő csipkebokrot ábrázol. Ez az észak-ír protestáns egyház címere, ami a lelkipásztort mindig Isten Igéjének tiszta hir-

detésére kötelezi. Ezt követően a jelen lévő lelkipásztorok megáldották a templomot. Az áldás Gellért Gyula esperes és Kovács Zoltán kerületi főgondnok szavaival zárult.

A templom megáldása után énekek, szavalat következett, majd a benti ünnepség úrvacsoraszózzal zárult. Ezek után a gyülekezet kivonult a templomból és kint is megtörtént a templom felszentelése. Az ünnepség a Szózat eléneklésével és szeretetvendégséggel zárult. Hisszük, hogy a több száz jelenlévő hitben gazdagodva tért meg otthonába.

FÜLÖP JÁNOS

Az ünnepség keretében faültetésre is sor került. Rencz Csaba felvételén Fülöp János helyi lelkipásztor és Tökés László püspök, EP-képviselő

BIBLIAISMERETI VETÉLKEDŐ KÉZDIVÁSÁRHELYEN

Második helyen végeztek a zilahiak

Április 18-19-én tartották a református kollégiumok közötti bibliaismereti vetélkedőt, Kézdivásárhelyen. A több éves múltra visszatekintő vetélkedőn felekezeti iskoláink tanulói mérhetik össze tudásukat, országos szinten.

Mind a kilenc református középiskola képviseltette magát három fős csapataival, illetve kísérő lelkipásztoraival, tanáraival. A péntek délután érkező vendégek szívélyes vendéglátásban részesültek, s az esti táncház kötetlen hangulata lehetőséget adott az ismerkedésre. Másnap, áhítat után a vendéglátók köszöntötték hivatalos formában az egybegyűlteket, szót kapva a helyi önkormányzat és tanfelügyelőség képviselői is.

A program az iskola újonnan kapott épületében folytatódott, ahol először is az iskolák mutatkoztak be szavak és képes anyagok kíséretében. Ezt követte a tulajdonképpeni megmérettetés próbája, ahol először írásbeli próbakon kellett átésznie a csapatoknak. A jelenlévő tanárok és lelkipásztorok egyhangúan alaposan kidolgozottak és nehéznek minősítették az írásbeli tételeket, megegyezvén abban is, hogy az eddigi vetélkedők legnehezebb próbáival kellett megküzdeniük a csapatoknak. A

csaknem három órás tesztelés után könnyedebb vizekre evezhettünk. A vetélkedő második fele bibliai pantomimra épült, ahol a csapatok egyenként mutathatták be előre elkészített bibliai történeteket. Kreatív és művészi előadásokat tekinthettünk végig, ahol a diákok a mozgás, illetve néhol zenei háttérrel színezték ki bemutatóikat.

A pihenés órái következhetek a diákok számára, akiket az eredményhirdetésig városnézésre invitáltak. Eközben a zsűri tagjai az írásbeli tételeket javították, s ugyanolyan kíváncsisággal várták a végeredményt, mint a diákok. A helyezések sorrendje: első (megosztva): Kézdivásárhely-i, illetve Székelyudvarhely-i Református Kollégiumok, második: Zilahi Református Wesselényi Kollégium, harmadik: Szatmári Református Gimnázium. A pantomimverseny győztese a Kolozsvári Református Kollégium csapata lett.

A helyezések mellett, úgy hiszem, a résztvevő csapatok, mind vihettek valamit haza az okleveleken kívül is, hiszen a tudásanyag elsajátítása és a megkötött barátságok mind olyan értékes dolgok, amelyekben mindenki részesülhetett. Jó volt látni és érezni, hogy vannak olyan diákok, akik a bibliai tudást és a vele járó hasznos dolgokat tartják életük egyik legfontosabb értékének.

KÁNYA ZSOLT-ATTILA

IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ

Hitben élni és járni

Május 3-án, Nagyváradon került sor a KRISZ központi rendezvényére, az Egyházkerületi Ifjúsági Találkozóra. Több egyházmegye gyülekezeiteiből összesen 150 ifjú vett részt a rendezvényen.

Csűrű István helyettes püspök igehirdetése és Csomay Árpád missziói előadótanácsos köszöntő szavait követően két előadás következett. Az elsőt Visky István lelkipásztor tolmácsolásában hallgattuk meg, aki a Hová vezet az Ú? című kérdés köré építette fel előadását. A kísértésekkel teli világban nem könnyű helyesen dönteni, hisz a Sátán csábításának köszönhetően mindig jó és jó között kell választani. A bűn is jónak látszik, édesnek és kedvesnek tűnik, ezért nagyon nehéz időben felismerni és helyesen dönteni. A hívő embernek viszont megvan az a képessége, hogy a két jó közül az Isten szerinti jót válassza. Ezért fontos hitben élni és járni, hogy a fiatal még időben tudjon a jó útra lépni, amely Isten országa felé vezet.

A másik előadást Érdem vagy Kegyelem címmel Kondor Endre lelkipásztortól hallgattuk meg, aki Isten kegyelmének és végtelen szeretetének jeleiről beszélt, amely jelen van életünkben. A fiatal ne érdemekre törjön, ne arra vágyjon, hogy felmagasztalják, hanem arra, hogy bűnös voltát felismerje és Isten kegyelmét elfogadja.

Az előadások között ifjúsági énekeket tanultunk és énekelünk, amelyek közös imádságokként lelki békét hoztak szíveinkbe. A Talentum együttes szolgálata is gazdagította programunkat, akik Isten és ember című lemezük dalait adták elő. Ebéd után Kánya Zsolt Attila lelkipásztor a Biblia éve keretében vetített képes előadást tartott a Könyvek Könyvéről.

Az ifjúsági találkozó fénypontja a hollandiai Schirchadasj&band koncertje volt a Várad-Olaszi református templomban. A keresztyén zene magasszintű előadását hallgathattuk a 60 fős csapat tolmácsolásában, akik angol és magyar(!) nyelven énekeltek dalaikat. Óriási hangulat alakult ki a templomban, a fiatalok lelkesen énekeltek és tapsaikkal dicsérték az Urat. Ha az Urat kell dicsérni, azt lehet dobbal, táncsal és tapssal is, az Úr nélkül viszont ezek az eszközök üresen konganak – vallotta a holland kórus vezetője. Az ingyenes koncerten adományokat gyűjtöttek a kárpátaljai Sámuel Alapítvány részére, akik árva gyermekeket karolnak fel.

A fiatalok nagy lekesedéssel mentek haza az egész napos rendezvényről, felejthetetlen élményben részesültek, és már készülnek a jövőbeni találkozóra.

SZÖNYI LEVENTE

SZEMBENÉZNI TRIANONNAL, SZEMBENÉZNI ÖNMAGUNKKAL

Felejtés helyett mentális visszafoglalás

Szemléletváltásra van szükség Trianon megítélésében – véli Szabó Pál Csaba történész, a várpalotai Trianon Múzeum igazgatója. Részlet a Magyar Demokratában megjelent beszélgetésből.

– Miként él ma a köztudatban Trianon? Egyáltalán, mit kell értenünk e földrajzi névvel összefogalható történelmi kifejezésen?

– Úgy látom, világos határpontozóhoz érkezünk a Trianon-recepció történetében. Először is le kell szögeznünk, hogy a Magyarországot szétfeszítő változás- és összefüggérendszer nem nyolcvanhat éves. Trianon nem egyszerűen ezerkilencszáz-húsz június negyedikét, az országcsönkítő békediktátum napját jelenti. Deák Ferenc már az 1840-es évek elején háborzongató pontossággal és bátorsággal tudta leírni és elemezni egy trianoni méretű nemzeti katasztrófa feltételrendszerének kialakulását és nyomasztó lehetőségét, a közép-európai térség népesedési, katonai és gazdasági viszonyainak megváltozásában, az európai diplomácia információhiányban, közömbös-ségben és ellenérdekltségben rejlő hatalmas veszélyeit. Ez a látélet legfőbb megállapításában tulajdonképpen napjainkig érvényes. 1920 óta három nemzedék nőtt föl és tűnt el a magyar világból. Háromnemzedéki távolságra vagyunk Magyarország szétdarabolásától. A nemzeti közösség számára a felejtést valaha szinte lehetetlenné tevő közvetlen és borzalmas evidenciákat az idő és a kor – bármily nehéz ezt kimondani – visszavonhatatlanul szétszedte és relativizálta. De sajnos nem ez a legfőbb baj. Azt gondolom, hogy az a nemzetpolitikai metodika, szemléletmód, eszközrendszer és céltételezés, amely körbefonja, értelmezi, konstituálja legnagyobb magyar nemzeti sorskérdésünket, mára szinte minden

vonatkozásában elavult. Ha megfigyeli, napjainkban a Trianont közéleti inspirációval bemutató és elemző kulturális termékek és kezdeményezések többsége, a konvenciók és közhelyek, a jelszavak és képeslapok, a plakátok és a zene egy döntően háború előtti, másolati kultúra részét képezik.

– Fel lehet így dolgozni Trianont?

– Semmiképpen sem. Sőt biztosan állítható, hogy változás nélkül ez a merev, korszerűtlen trianoni reprint-kultúra, kódolatlan, rövid távon és kikerülhetetlenül egy sajátos nemzeti rezervátum-léte fog létrehozni érdekes jelképekkel, szép, ismeretlen történetekkel, a hívők szektaszzerűen működő kicsiny elkötelezett közösségével, egy közömbös, indolens, csodálkozó többséggel, valahol a képeslapgyűjtők és futballszurkolók között.

– Hogyan lehet ma őszintén és hitelesen, az említett reprint-kultúra nélkül szembenézni az országcsönkítő békediktátummal?

– Trianonnal szembenézni ma annyit jelent, hogy szembenézünk önmagunkkal. A Trianon-kérdés nem egyéb, mint Magyarország kérdés. A trianoni békediktátum nem kizárólag és főképpen külső tényezők, megtévesztések és a túlhatalom eredménye, hanem évszázados magyar mulasztások, felelőtlenségek és közösségi erőtlenedés tragikus végállapota. A diktátum aláírásával azonban a probléma nem szűnt meg, csak átalakult, szétterült, súlyosbodott. A Trianon-probléma ma Magyarország mentális visszafoglalásának a problémája. Belső egyéni és közösségi kihívásokra adandó válaszok kidolgozásának a problémája. A régi kihívások módosultak, de ma is léteznek. Magyarország ma sem értelmezhető és elgondolható Kolozsvár nélkül, a Rákóczi hamvait rejtő kassai dóm nélkül, vagy a székelők nélkül.

ÁGOSTON BALÁZS

PATAKI ISTVÁN

Ady Bandival a Csonkabálon

Latinovits Zoltán hangján
Tőkés Lászlónak

Hej, te tudtad,
Ady Bandi,
hogy fogunk mi
megcsonkulni!

Csonkaország
csonkalélek,
csonkanemzet
sosem éled.

Csonkafákon
csonkakéreg,
rágcsálhatja
csonkaféreg.

Csonkatornyon
csonkafészek,
csonkamadár,
csonkaének.

Csonkakarón
csonkavarjú
károghatja:
csonkakarrú!

Csonkatestünk
csipegeti...
Csonkakarral
hessegetni?

Csonkakarunk
kihajt végre,
rügyezni az
ölelésben?

Csonkaország,
csonkalélek,
csonkanemzet
mikor éledsz?!

2005. november 22-e hajnalán

A nagyobb erő: Isten akarata

Őrizzük féltékeny gonddal nyelvünket, kultúránkat. Nézzünk mindig az állam vezetőinek körmére. Ne tehessék azt, ami nekünk káros, és csak nekik hasznos.

Ne engedjük el Isten kezét.

Ne tűrünk el mindent a parancsolgatóktól. Nézzünk bátran a világ hatalmaságainak szemébe, és ne mulasszuk el az országunkat kormányzó bárkiket figyelmeztetni arra, hogy létezik náluk nagyobb erő is: Isten akarata.

És a mi hitünk.

NEMESKÜRTY ISTVÁN

Apponyi Albert beszéde a "békekonferencián"

(részlet)

Nem titkolhatjuk el mindenekelőtt megütközésünket a békefeltételek mérhetetlen szigorúsága felett. A többi háborút viselt nemzettel, Németországgal, Ausztriával és Bulgáriával kötött béke feltételei mindenestre szigorúak. De közülük egyik sem tartalmazott a nemzet életére olyan lényeges területi változtatásokat, mint azok, amelyeket velünk elfogadtatni akarnak. Arról van szó, hogy Magyarország elveszítse területének kétharmad és népességének majdnem kétharmad részét, és hogy a megmaradt Magyarországtól a gazdasági fejlődés majdnem összes feltétele megvonassék. (...) Ily nehéz és különös helyzet előtt állva kérdezzük, hogy a fent említett elvek és

érdekek mely szempontja váltotta ki ezt a különös szigorúságot Magyarországgal szemben?

Talán az ítélkezési ténye lenne ez?

Önök, Uraim, akiket a győzelem bírói székhez juttatott, kimondták egykori ellenségeik, a Központi Hatalmak bűnösségét és elhatározták, hogy a háború következményeit a felelősökre hárítják. Legyen így; de akkor, azt hiszem, hogy a fokozat megállapításánál a bűnösség fokával arányban kellene eljárni, és mivel Magyarországot sújtják a legszigorúbb és létét leginkább veszélyeztető feltételekkel, úgy azt lehetne hinni, hogy éppen ő az, aki összes nemzetek közül a legbűnösebb.

Mit jelent presbiternek lenni a 21. században? (3. rész)

A presbiternek gyülekezet-vezető képességekkel kell rendelkeznie. (A konstruktív vezetői együttműködés elve a presbiteri szolgálatban.) Az egyik legfontosabb feladat a 21. században az egyház megújulásában a presbitériumok irányító és felelős vezetői feladatait megfogalmazni.

A törvényes szabályozás kereteiben érvényesülni kell a vezetés felelősségével való szembesülésnek, a megvalósulás során pedig megkerülhetetlen a lelkipásztornal való konstruktív együttműködés. De ez utóbbinak is feltétele, hogy a presbiternek rendelkeznie kell bizonyos kompetenciákkal (felhatalmazásokkal, lehetőségekkel). Ezek biztosíthatják a presbitérium és a gyülekezet közötti kapcsolat folyamatos aktivitását, az önálló tervek, gondolatok megfogalmazásának lehetőségét, ugyanakkor feltétele, hogy bizalmi kapcsolat alakuljon ki a lelkipásztor és a presbitérium között. Ez a kétoldalúan konstruktív együttműködés tudja biztosítani a lelkipásztori munka hatékony tehermentesítését és a gyülekezet

eredményes irányítását. A gyülekezetnek vezetésre, útmutatásra van szüksége és ez a presbitérium feladata: a lelkipásztor és a presbiterek közös munkája.

A presbiternek tehát vállalni kell ezt a felelősséget, s mint a gyülekezetért felelős vezetőnek meg kell találni saját képességeinek, adottságainak legjobb felhasználási lehetőségét. A presbiternek mint gyülekezet-vezetőnek összekötő funkciója is van: információ gyűjtő és közvetítő a presbitérium és a lelkipásztor felé, missziói feladat tervező, szervező és felügyelő a gyülekezet felé, képviselő és példamutatás a társadalom felé. Ez a vezetői feladat és lehetőség nem hivalkodást és feltűnést keltést jelent, hanem olyan szolgálatot, melyet elhivatás és felelősség motivál, de amelynek betöltéséhez valamilyen mértékben a vezetői tulajdonságok is szükségesek. Azt is jelenti a szolgálatként végzett gyülekezet-vezetői munka, hogy azoknak az érdekeit, akiket szolgálunk, előbbre tartom a magam érdekében. Ebben a szellemben válhat a presbiter a lelkipásztor munkatársaként a gyülekezet megbecsült előjárójává.

TÓTH JÁNOS

„MAGYAR LEGYEN HITED...”

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

újra népünk vezetőiül, akik életüket az oltárra is teszik, mert a köz javára és szolgálatára rendeltetnek.

Elgondolkoztam azon, hogy Trianon sebet hogyan gyógyítja bennünk az isteni szeretet. A nemzeti összetartozás eszméje, mint órláng él és működik a világosság fiaiban. Isten csillagokat küldött, akik utat mutattak és a népben nem hagyták kihunyni az égő láng-gondolatot: nem, nem, soha. Nekünk magyaroknak kellene az ereklyék, az emlékhelyek, a szobrok. Hőseink így vannak velünk látható, tapintható módon. Mivel ezt a népet a kezdettől veszély és ármány fenyegette, a kezdettől nagy szükség volt hőseink szellemére, eleven emlékezetére.

Ilyen csillag Wass Albert író, akinek tizenkettedik magyarországi szobrát szentelték tavaly, Trianon előestjén Nagyatádon. Az Isten által küldött próféta lelkű nagyjaink fénylő csillagok, akik az Ó Lelke erejéből vigasztaltak és bátorítottak bennünket – mikor mire volt szükség – és kivirágoztatták a reményeinket. 1526-ban, 1848-ban, 1956-ban, 1989-ben, de ma is feltűnhetnek a csillagok, hogy közelebb hozzák az Isten akaratát: összegyűjtöm azokat, akik nem ünnepelhetnek, bár közületek valók,

és gyalázatot kell szenvedniük és a szét-szóródottakat.

Trianont gyászoló magyar nép: nem volt hiába az áldozat, a hit és a hűség. Mert egy jobb jövőben mindig hinni kell s egy jobb jövőért tenni kell a Kárpát-medencében. Az Istenhez és a nemzethez való tartozást megvallani: kötelességünk, mert nem adhatjuk fel igazunkat, erkölcsi, hitbeli és nemzeti örökségükhöz mindhalálíg való ragaszkodásunkat! Ezen a világon minden trón meginog egyszer és aláhull. Egyetlen trón van, amely örökké megmarad, az Isten trónja. Szent István népe, magyarok: emeljük föl szívünket az Úrhoz. Tegyük újra Isten kezébe személyes és közösségi életünket, népünk sorsát, múltját, jelenét és jövőjét.

LUKÁCSI ÉVA

16. Nemzetközi Presbiteri Konferencia

Az eseményt a Károli Gáspár Református Egyetem (KGRE) és a Magyar Református Presbiteri Szövetség (MRPSZ) rendezi június 26-29. között, a Dunamelléki Egyházkerület székházában (Budapest, Ráday u. 28.).

Június 26. (csütörtök): 15.30: Megnyitó áhítat, Dr. Bogárdi Szabó István, a Dunamelléki Egyházkerület püspöke. 16.10: Elnöki megnyitó, Dr. Szabó Dániel, az MRPSZ elnöke. 16.30: Köszöntések. 17.00: Hit és erkölcs. Teológiai alapvetés. Dr. Szűcs Ferenc, a KGRE rektora. 17.40: Kérdések, válaszok. 18.00: Vacsoraszünet, 19.00: Esti áhítat: Dr. Balla Péter, a KGRE professzora, 19.45: Filmvetítés.

Június 27. (péntek): 7.30: Imaközösség, 8.00: Reggeli, 9.00: Reggeli áhítat, Dr. Nagy István a KGRE professzora és a Nagykőrösi Tanítóképző főigazgatója, 9.40: Erkölcs a munkában, dr. Pulay Gyula, Az Állami Számvevőszék főigazgatóhelyettese, 10.15: Két korreferátum: Angyal Gábor (vállalkozó), dr. Szilágyi Sándor (a Nemzeti Hírközlési Hatóság munkatársa), 10.45: Kávészünet, 11.15: Kiscsoportos beszélgetés felkért csoportvezetőkkel, 13.00: Ebédészünet, 15.00: Erkölcs a gazdaságban. Bod Péter Ákos, a Corvinus Egyetem professzora, 15.40: Két korreferátum: dr. Elter István (vállalkozó), dr. Viczián Miklós (gépészmérnök, vállalkozó), 16.10: Kávészünet, 16.30: Kiscsoportos beszélgetés, 18.00: Vacsoraszünet, 19.00: Esti áhítat Varga László, a Dunamelléki Egyházkerület lelkesi főjegyzője, 19.45: Filmvetítés.

Június 28. (szombat): 7.30: Imaközösség, 8.00: Reggeli, 9.00: Reggeli áhítat Szabó József esperes-lelkipásztor, Nagykunsági Egyházmegye, 9.40: Erkölcs a közéletben, Dr. Jan van der Graaf, a hollandiai Bund vezetője, a KGRE díszdoktora, 10.15: Két korreferátum. dr. Kálmán Attila (gimnáziumi igazgató, ny. államtitkár), Pintér Elemér (négy cikluson át Noszvaj polgármestere), 10.45: Kávészünet, 11.15: Kiscsoportos beszélgetés, 13.00: Ebédészünet, 15.00: Erkölcs és nevelés (családban, iskolában), Dr. Komlósi Piroska, a KGRE professzora, 15.40: Két korreferátum: Pavletitsné Egressy Mária, Victor István, 16.10: Kávészünet, 16.30: Kiscsoportos beszélgetés, 17.45: Átvonulás a Fásori Egyházközségbe, 18.45: Álló fogadás, 19.30: Esti zenés áhítat. Igeszolgálat Végh Tamás, Budapest-Fasori lelkipásztor, zenei szolgálat Pálúr János orgonaművész.

Június 29. (vasárnap): 8.00: Reggeli, 10.00: Záró Istentisztelet úrvacsoraszünettel. Igét hirdet: Bölcseki Gusztáv püspök, a Zsinat lelkesi elnöke, ágendázik: Végh Tamás lelkipásztor, 12.00: Állásfoglalás és záró Dr. Ritoók Pál és Dr. Szabó Dániel elnök.

Jelentkezni június 16-ig lehet, felvilágosítás: Bp. Ráday u. 28., Tel/Fax: 06(1) 4763211, e-mail: szovetseg@presbiter.hu. Határon túliak részére a konferencián való részvétel teljes ellátással értendő és díjtalan.

Megjegyzés: A királyhágómelléki érdeklődők részvételi szándékaikat jelezzék a területileg illetékes egyházmegyék presbiteri szövetségi elnökeinél.

MUHARI ISTVÁN

Elnöki jelentés a KRISZ 2007. évi tevékenységéről*

„... más a vető, más az arató” (Jn 4,37)

A 2006. évi jelentésemben azt írtam, hogy végre sikeresnek érzem az ifjúsági munkát és úgy érzem, hogy előbbre haladtunk. Sajnos utólag azt kell mondanom, hogy a lelkesedésemről utólag kiderült, hogy szalma-láng, mert szavainkat nem követik tettek. Amit ma megbeszélünk, nagy valószínűséggel holnapra semmivé lesz, vagy egy keveset gyakorlatban is megvalósítunk belőle.

Anyaszentegyházunk egyik gyenge pontjának látom a missziói munkát. Míg egyesek dörgegelmes jelentéseket írnak a missziói területről, addig nem látok egy jól átgondolt, kidolgozott stratégiát, melynek gyakorlati megvalósítása is lépésről-lépésre elkészülne, s melyet minden felelősen gondolkodó református egyháztag vagy éppen vezető komolyan venne. Az indexek sajnos ezt igazolják. 1989 előtt Egyházkerületünk egyháztagjainak a száma 300 000 fölött volt, de napjainkban már 200 000 alá csökkent.

Lehet ezt sokszínűen magyarázni, pl. sokan kivándoroltak, az idők kihaltak... Ismerünk valamennyien ilyen és ezekhez hasonló kijelentéseket, de a tényeken mindez keveset változtat. Sokan csakugyan kivándoroltak a „vastagabb szelet kenyér reményében”, de napjainkban már azt is lehet hallani, és örömmel nyugtázom, hogy vannak, akik visszajönnek. (...)

Bár a népességi indexeink elszomorítóak, mégis tennünk kell valamit. Mindenek előtt nem szabad elfelednünk, hogy Isten gondoskodik a maga anyaszentegyházáról. Ez a reménység vezet valamennyiünket tovább, másképp értelmetlen lenne a munkánk. A missziói munkának egy szelete az ifjúsági munka, de talán ez a legnehezebb. Ezt azzal támasztanám alá, hogy addig amíg a Nőszövetségek tagjai felelősen gondolkodó felnőttek, akik jövedelemmel is rendelkeznek, addig ifjaink korban, gondolkodásban is hátrányosabb helyzetben vannak, és jövedelem nélküliek, így aztán végképp nehezkesse válik a munka, mert azt várják, hogy minden készen eléjük legyen téve, és mint jó fogyasztók, ők majd részeseznek belőle. Nem is lenne rossz, ha állandóan így lenne, igen ám, de a gondok ott kezdődnek, amikor a stafétát át kell adni és venni, és az ifjak felnőttekké válnak, de ők már nem akarnak programokat szervezni vagy áldozatot hozni az éppen aktuális ifjúságért. Mintha ráismernénk napjaink csak fogyasztó, de kevésbé termelő társadalmára. Meg kell tanulnunk, hogy elérkezik majd az idő, amikor az ifjaknak is alkotniuk kell, és itt mérhető le, hogy ki mennyire tettrekész, mert ez lenne a tét. Erdélyben minden magyar felelős minden magyarért,

A hollandiai Schirchadasj&band együttes koncertje az ifjúsági találkozó fénypontját jelentette, a Várad-Olaszi református templomban

és minden egyháztag minden egyháztagért, ideje lenne kinőni a „gyerekcipőt”, hogy egymás ellenségei vagyunk a hétköznapokban és vasárnap alázatossággal vagy álkegyességgel megjelenünk a templomban, mintha testvérek lennénk. Amikor tetteink, cselekedeteink fedezik szavainkat, akkor leszünk igazi keresztyének, akkor, amikor személyesen is le tudok hajolni a rászorulóhoz. Az Igaz Bír az utolsó ítéletben nem azt kéri számon, hogy hány embert gyógyítottunk meg, mert ez nem a mi hátszörünk, de azt igen, hogy hány embert látogattunk meg, hogy a mezítelent felruháztuk-e vagy hogy az éhezőnek enni adtunk-e? Ez már a mi feladatunk, és itt nem magunkra ismerhetünk, hanem magunkra kell hogy ismerjünk.

Végkövetkeztetésként itt az alkalmas idő, dolgoznunk kell! (...) Sajnos elég gyakran langymelegek vagyunk. De most nekünk kell tenni valamit a jövőndő ifjúsága érdekében!

A 2007. esztendőben tíz egyházkerületi programot tűztünk ki, melyek helyell-közel sikereseznek bizonyultak. A programok közül néhányról röviden beszámolólok:

1. 2007. április 14-én tartottuk a KRISZ központi rendezvényét Nagyváradon, ahol mind a kilenc Egyházmege ifjúsága képviseltette magát. Ritkán tudunk olyan rendezvényekről beszámolni, ahol mindenki legalább képviselői alapon jelen van, de hála Istennek ez alkalommal sikerült.

2. A Nagykárolyi Református Egyházmege 2007. május 12-én tartotta Hadadon az Ifjúsági Majálit, mely igen jól szervezettnek bizonyult. Kurta-Tötös Beata ifjúsági szakelőadó kiváló lelkesedéssel és szakértelemmel gondoskodott arról, hogy az előadásokon kívül játékok és vetélkedők keretében ifjaink jól érezzék magukat. Több mint 150 ifjú volt és az őket elkísérő lelkipásztorok, akik jól érezték magukat, a végén pedig bográcsban főzött gulyással láttak el a vendéglátók. Utólagosan is köszönet illesse őket.

3. A KRISZ Egyházkerületi tábort 2007. július 9–16 között Szamosardón tartottuk. 2006. novemberében az ifjúsági szakelőadókkal megállapodtunk a következő év programjaiban, és ettől a perctől többé nem mondhatjuk, hogy „nem tudtuk” vagy „nem értesítettük”, ilyen és ezekhez hasonló meséknek nincs helye. Ténylegesen gondok voltak a tábor kezdése előtti időszakban, mert a Harangszónak összevont száma jelent meg, meg azt is említhetjük, hogy az Esperesi Hivatalokban havonta egyszer van találkozó, de azért mégis csak megdöbben-tő, hogy Egyházkerületi táborról beszélünk és összesen egy személy, (egy magyarkéci fiatalember) jön el az egész Kerületből. (...) Végül a táborzáró istentiszteleten Ft. Csúry István hirdette Isten Igéjét, akinek ismételen köszönjük szolgálatát.

4. A varsói néptánc találkozó ismét csodálatosra sikerült. 2007. szeptember 22-én került sor a megszervezésére, melyen több mint húsz táncosport képviseltette magát, és az érdeklődők száma ezer felett volt. Már hagyománnyá vált és egyre többen érdeklődnek ezen programunk iránt, és hála Istennek minden irányból pozitívák a visszajelzések. Adja Isten, hogy hasonló sikerekben legyen részünk! (...)

Az ifjaink a jövő egyházának az alapját jelentik és ezért fontos a velük való foglalkozás, higgyük el, hogy érdemes időt, energiát és anyagiakat fektetni a jövőndő egy-

” Erdélyben minden magyar felelős minden magyarért, és minden egyháztag minden egyháztagért ”

házába. Én is tudom, hogy egy részük lemorzsolódik, de egy biztos mag marad, mely egykoron reménység szerint mindent megtesz majd egyházáért. Jézus Krisztus azt tanítja: „... más a vető, más az arató.” (Jn 4,37) Az eredmény nem látható azonnal, hisz a vetésnek is szüksége van arra, hogy növekedjék, szárba szökkenjen és gyümölcsöt teremjen. Így vagyunk ifjainkkal is! Ki kell várni az alkalmas időt, amíg ők is gyümölcsöt teremnek, és én hiszem azt, hogy elérkezik majd ennek is az ideje.

Végezetül köszönetet mondok az Egyházkerületben munkálkodó minden egyes munkatársamnak, akik szívügyüknek érzik sokszor a kudarccal ellenére is ezt a munkát, a Királyhágómelléki Református Egyházkerületnek, az Egyházmegeeknek és mindazon lelkes magánsemélyeknek, egyháziaknak vagy világiaknak, akik vállalják a munkát és az áldozatot a jövőndő egyházáért. Adjon Isten erőt és kitartást valamennyiünknek!

ECSEDI ÁRPÁD, KRISZ-elnök

* – a szöveg rövidített, szerkesztett változata

TOLLVONÁS

Trianoni séta

Kiesett emlékezetemből, honnan és mikor került birtokomba egy féltve őrzött könyv. Belelapoztam, s mert apám nótáiból volt némi sejtelmem a tiltott nótákról, Nagybányai Horthy Miklós nevétől megriadtam. Tény azonban, hogy az 1940-ben Észak-Erdély visszacsatolása tiszteletére megjelent kötet olvasásakor kezdtek „helyére” állni, vagy inkább összezavarodni fejemben a történelmi ismereteim. Gimnazista tankönyveinkben egy árho szó se volt abból, ami ebből a könyvből félelmetesen fontosnak látszott. Abban lassan egészen biztos voltam, az a Trianon a ludas anyyi mérhetetlen igazságtalanságot és szenvedésért, beleértve azt a nagy pofont is, melyet egyik idősebb bentlakós román társamtól kaptam, mert nem akartam vinni a nagy köteg szennyest a mosodába.

Már érződött a vihar szele 1989-ben is, amikor két könyvet kaptam titokban az elnémuló Erdélyi harangokról. Biztonság kedvéért méhkaptárok lemezborítása alá rejtettem őket. A fejemben azonban ott voltak a felettebb érthetetlen dolgok. Miért kell lerombolni falvainkat templomostól-temetőstől, miért kell rettegve átkelni a határon, mely egyébként két magyar falu között áll, de egyik Románia a másik Magyarország... Aztán Szlovákiában járva szinte fizikai fájdalmat éreztem egyszer, amikor egy színmagyar falu kellős közepén álltunk a sorompónál. Egyik oldalán Szlovákia, a másikon Ukrajna. De már nagyon is tudtam, mindenért egyetlen fogalom a hibás: Trianon.

Történik pedig, hogy felemelkednek Európa sorompói, emberhez méltó szabad egyszerűséggel Párizsba repülünk, s vendéglátónk a közeli Ver-

A szerző és felesége, a Trianon palota bejáratánál

sailles-ba visz bennünket. Hogy helyre álljon fejünkben a kép... Csak hogy a napot éppen annál az épületnél kezdtük, amelynek falán ott áll a tábla: Trianon. Bejutni nem tudtunk, de nem is hiányzott. Böven elég volt ott állni egy olyan épület ajtajában, amelyikben egykor aláírták a magyarság gyalázatos szétdarabolását.

A sok hektáros Versailles-i park, XIV. Lajos király és a fényűző Marie-Antoinette palotái valóban lenyűgöző látványosságok. A kínai turistáknak biztosan... hiszen ők nem tudják, hogy egy erdélyi magyar református lelkész úgy ballagja át egész napját, mint fajtája egész életét, lelkében hurcolva Európa szennyesét az ökölszoritó keserű tiltakozással: Nem, nem, nem; soha nem!

BERECZKI ANDRÁS

(A szerző református lelképásztor)

GONDOLATOK...

...Trianonról

Nagyot fognak csalódni azok a kedves olvasóim, akik tőlem is elvárják, hogy osztozzam azok szándékában, akik gyászünnepeként élik át Trianon nyolcvannyolcadik évfordulóját. Mohács tanulsága alatt valom, hogy az Istent szeretők jutalmaként megint reánk kényszerített helyzet csak hasznot hozott. Magyarságunkat most is mi tudjuk hűséggel őrizni, mert amint egykor sem törökké, sem németté nem váltunk, úgy nem temet maga alá sem román, sem európai uniós akarát.

Ha nálunk az utcán valaki magyarnak nevezi magát, ritkán esik bántódása, nem kiáltanak rá, mint a mostoha anyaországban, hogy piszkos szélsőjobboldali, ha kereszténynek nevezi magát valaki, ugyan csak elmarad az akció.

PÉTER MIKLÓS

OLVASÓLÁMPA

Hazádnak...

Ritkán gondolunk rá vagy soha? Néha pár percünk van, hogy elhadarjunk, mi a haza? Néha felelnünk kell órán, érettségien: mi a magyar most? Néha azért könyvnyi papíros is kerül a hazaszeretetről keresni a szavakat. Mindegyik kevés.

Am meg kell próbálni. Újra és újra muszáj megmerítkeznünk Magyarország többször tört történelmében, népének és géniuszainak cselekedeteiben, alkotásaiban, hagyományáiban.

Válogatásunk feloleli a magyar kultúrkör és tágan értelmezett história leginkább identitásformáló eseményeit. Kik jutnak elsőként eszünkbe a hazára gondolván? Hogyan alakultak ki és változnak-e nemzeti jelképeink? Mely épületek szimbolizálják számunkra az anyaországot? Mely ünnepeket érezzük a sajátunkénak? Mik a hungarikumok? Azaz: kik és mik csiszolták és formálják a magyarság patriotizmusát?

Minden és mindenki egy nagy képes-könyvbe sem fér bele, de esszéink nagy témakörei számos, a tartalomjegyzékben nem nevesített személyiség, sorsforduló, tájegység és jelenség gazdag tárházát kínálják.

Kötetünk szerzői (neves történésznünk vezetésével) a tudományok legkülönbébb területeit kutatják hivatásszerűen, azonban mindig és mindenekelőtt arra figyeltek, hogy közérthető és élvezetes stílusban szóljanak iskolásokhoz éppúgy, mint a legidősebbekhez. A legnemesebb ismeretterjesztés hagyományaira épül pompásan illusztrált könyvünk – egyformán kíván szólni az észhez és a szívhez. Mert a hazaszeretetlenben lehet leginkább eggyé a nemzet.

CIEGER ANDRÁS

(Századvég Kiadó, Budapest, 2007.)

Isten és a tudósok (1.)

„Isten mindent számban, súlyban és mértékben rejtett el” Isaac Newton (1642-1727)

1722. szeptember 11-én Pápai Párizs Ferenc peregrinus diák kereste fel Cambridgeben a híres angol tudóst, Newtont, aki ekkor már 80 éves volt. A hitvallás értékű mottó a diák peregrinációs naplójába jegyezte be az agg géniusz.

„Izsák bátyja” éppen dolyfösködhetett volna is, hiszen már 45 évesen Britannia ünnepelet személyisége volt. Főműve Principia címen 1687-ban Londonban jelent meg, s a tudományt, fizikát forradalmasító munkájáért Anna királynő a tudóst nemesi rangra emelte és a kitüntetett Sir címet adományozta neki.

„Kepler megmutatta azt, hogyan mozognak a bolygók a Nap körül, Newton pedig megmutatta azt, hogy miért mozognak.” A tömegvonzás (gravitáció) neves törvénye által Newton kimutatta azt, hogy kicsiben és nagyban minden test minden teste vonzerőt gyakorol, s minél nagyobb a vonzó test tömege, annál erőteljesebb a magnetikus vonzás is.

Asztronómiailag is óriási jelentősége volt és van a Principiában rögzített tételeknek, hiszen a tömegvonzás bizonyított törvénye által vált világossá, hogy Naprendszerünk bolygói is a gravitáció általi függésben maradnak meg pályájukon. Newton arra is rávilágított, hogy:

a Nap is távolabb eső erőcentrumokat követ, s magával ragadja az egész bolygórendszert is száguldásában. Merő badarság Newton világképét statikusnak nevezni, ahogyan azt némelyek teszik, mivel mozgó dinamikus valóságról szól, amiben még Isten rendje is a leibnizi „prestabilita harmonia” jelen van.

Newton, az istenes tudós, az Úr csodáját látta a természet minden megnyilvánulásában is és vallotta: „nem hagyhatjuk figyelmen kívül a természet analógiáját, minthogy a természet mindig egyszerű és önmagával mindig összhangban áll.”

William Blake (1757-1827) a vízionárius festő és költő Newtont elég gúnyorosan egy körzőjére hajló parodisztikus alakként ábrázolta és azzal vádolta meg, hogy az embert teljességgel az anyagi világba préselte. A bírálata úgy hamis ahogy van, s igen valószínű, hogy Newton már Blake előtt megélte az egzaltált költő intuicionista élményét, mely szerint: „Egy porszem világot jelent/ s egy szál vadvirág az eget./ Fogd föl tenyeredben a végétel,/ s egy percben élj évezredet.”

Newton több mint három évtizeden át igyekezett rögzíteni időben a Teremtés Pillanatát – sikertelenül, viszont a Mindenségre hívó emberként tekintett, mint az Úr teremtetten és gondviselte valóságára.

BOROS J. ATTILA

TRIANON MŰZEUM: EZT MINDEN MAGYARNAK EGYSZER LÁTANIA KELL! Jelzésértékű, hogy a várpalotán található, egyedülálló értékkel bíró múzeum számára a magyar kormányzat egyetlen forint támogatást sem biztosít. A gyűjtemény kizárólag magánszemélyek segítségével létezik. A múzeum létezésének legfőbb értelme és üzenete tulajdonképpen egy nemzetpolitikai modellváltás segítése – vallja Szabó Pál Csaba, a fiatal történész-igazgató. Hozzáteszi: jelenleg nemzeti kulturális szempontból két olyan fontos múzeuma van az országnak, amely nélkül a magyar politikai szocializáció kiegyensúlyozatlan marad: a Terror Háza és a Trianon Múzeum. Az 1920 után Magyarországtól elszakított területeken élő honfitársaink számára a belépés ingyenes! – hirdeti a trianonmuzeum.hu elnevezésű honlap nyitóoldala, ahol az aktuális tárlatok és további információk is megtalálhatók.

POSTALÁDA. Kovács Éva mezőtelki olvasónk Éltesítő erő című írásából idézzük: Csodálatos érzés hinni azt, hogy az egész világmindenség egy Alkotó által jött létre, és hogy mindenkor céltudatosan irányítja azt. (...) Tökéletes létfeltételeket teremtett számunkra, úgy fizikai, mint szellemi értelemben. Testi egészségünk szoros kapcsolatban áll lelki egészségünkkel. Ha lelkiileg jól érezzük magunkat, akkor testünk is rendben van, de ha lelkiileg betegek vagyunk, akkor gyakoriak a testi fájdalmaink. Védjük, óvjuk hát lelki egészségünket a súlyos betegségeket okozó „fertőző vírusoktól”, úgy mint: irigység, gyűlölet, önzés, harag. (...) Forduljunk gyermeki bizalommal mennyei Atyánkhoz, kérjük, hogy bensőnket szeretet, segítőkészség, reménység, nyugalom és töretlen bizalom töltse el.

● Gergely Erzsébet szilágysomlyói olvasónk Isten szeretet! című versét küldte el, ebből idézzük a legjobban sikerült harmadik versszakot: „A csillagok bevonják fényüket/ Gyönyörködjél bennük míg lehet,/ Nemsokára mindennek vége,/ Ítélni fog, e világ Fejedelme!”

ÉLŐ HIT – ÉLŐ CSELEKEDETEK. E címen szervezett találkozót a Bihari Egyházmegye Nőszövetsége május 17-én szombaton, a

tenkei egyházközség vendéglátásában. A konferencia mottójául a Jak 2,17-et választották a szervezők: „a hit is, ha cselekedetei nincsenek, halott önmagában.”

Mintegy 150 nőszövetségi tag, köztük több lelkész és presbiter kísérte figyelemmel az Egyesült Államokból érkezett vendégek előadásait.

Tina Franchimone és Beth van Bebber, Arizona állam egyik református közösségének küldetésvezetői, olyan kérdéseket boncolgattak, mint: Hit cselekedetek nélkül, Cselekedetek hit nélkül, Hogyan éljük meg a hitünket a hétköznapokban?

A házigazda Berke Katalin, a Bihari Egyházmegye Nőszövetségének alelnöke, a tenkei Egyházközség lelképásztorának felelőse bevezető áhítatában kifejtette: az élő hit azért lehet élő hit, mert egy élő ember él bennünk. Ravasz Lászlót idézte: a hit nem azt jelenti, hogy hiszem vagy nem hiszem, mert Isten nem közelíthető meg értelemmel, hanem csakis hit által.

Tina Franchimone misszionárius elmesélte élete azon élményeit, amikor megtalálta az utat Jézus Krisztushoz. Idézte a Csel 16-ból Lidia történetét, akihez Isten elküldte Pált az új élet ajándéka üzenetével. Hagyjuk el régi életünket, amelyek nem dicsőítik Istent és térjünk rá az új élet útjára, az evangélium tanítására – hangsúlyozta.

A templomban tartott délelőtti program után a parókia udvarára vonultunk, ahol egy igazi kerti parti vette kezdetét, finom és bőséges ebéddel. A résztvevők beszélgettek, ismerkedtek, gyülekezeti tevékenységükről meséltek egymásnak.

Az Egy keresztyén életútja... az üdvösség áttekintése című előadást csoportos megbeszélés követte. A szervezők játékos ajándékozást iktattak a programba, ami nagyon jól sikerült, a hangulat jobb lett, nyíltabb lettek a beszélgetések.

A találkozó végén Csomay Piroksa a Bihari Egyházmegye Nőszövetségének elnöke mondott köszönetet a megjelenteknek,

A bőséges ebéddel csoportos beszélgetés követte

előadóknak, szervezőknek a sikeres rendezvényért. A résztvevők emlékül egy gyöngyfüzér karkötőt kaptak, mely közepén négy gyöngy van: Krisztus előtti régi életünket, Krisztus elfogadását, a megszentelődést és a megdicsőülést, reménységet jelképezve.

TÓTH ZSIGMOND

A hegyközsatári Nőszövetség küldöttei az előadókkal és Csomay Árpád generális direktor

FORSTER GYULA EMLÉKÉRMET KAPOTT DR. ERDÉLYI GÉZA FELVIDÉKI REFORMÁTUS PÜSPÖK. Az elismerést Hiller István magyar kulturális miniszter adta át az áprilisi műemléki világnap alkalmából Erdélyi Gézának, a szlovákiai református egyház tulajdonában lévő műemlékek megóvásában és gondozásában szerzett érdemeiért. A püspököt szoros kötődés fűzi az építészethez, különösen a szakrális építőművészethez. Doktorai disszertációjában a református templomépítészet és a gyakorlati teológia, azon belül a liturgia összefüggéseit vizsgálta. Emellett feldolgozta Gömör vármegye klasszicista építészetét, amely 1996-ban jelent meg könyv formájában. Püspökként kiemelt figyelmet szentelt az örökségvédelemnek, a zsinat mellett Örökségvédelmi Bizottságot hozott létre, amelynek jelenleg is elnöke.

WASS ALBERT EMLÉKEST BUDAPESTEN. A Magyar Kultúra Alapítvány és a Panoráma magazin június 26-án 17 órakor kezdődő, a Szentháromság tér 6 szám alatt estjének díszvendégei Wass Albert fiai: Vid, Huba, Miklós, Géza és Endre, valamint dr. Lukácsi Éva, Wass Albert családjának munkatársa. Az est folyamán Dr. Tanka László, a Világklub alapító elnöke A világ magyarságáért elnevezésű poszthumusz elismerést adja át Wass Albert fiainak. A program további részében a Wass-fiúkkal édesapjukról, életükről, pályafutásukról és a szellemi örökség továbbviteléről beszélget Simó József, a Czegei Wass Alapítvány elnöke. A rendezvényen megtekinthető Wass Albert néhány személyes tárgya, levelezése, relikviái.

Harangszó

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Gyülekezeti Lapja
ISSN 1221 - 0323
Megjelenik kéthetente. Ára 1 lej.

Felélős szerkesztő: Fábán Tibor. Olvasószerkesztő: Babes Arday Erika. Tördelészerkesztő: Kraftsikné Petrikó Ildikó. Munkatársak: Antal Attila, Balázsné Kiss Csilla, Kurta Tötös Beáta, Muhari István, Orbán Levente. Szerkesztőség és levélcím: Harangszó, 410001, Oradea, str. Moscovei nr 14. Tel.: 0259/434-664; 416-067. E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro
A terjesztés, a lelkézi hivatalokon keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szentkereszt Ábrahám nyomdájában.

TOLLVONÁS

FIRKA

.....
OLVASÓLÁMPA

PÁLYÁZAT

